

Pædagogisk læreplan for

Duslingen

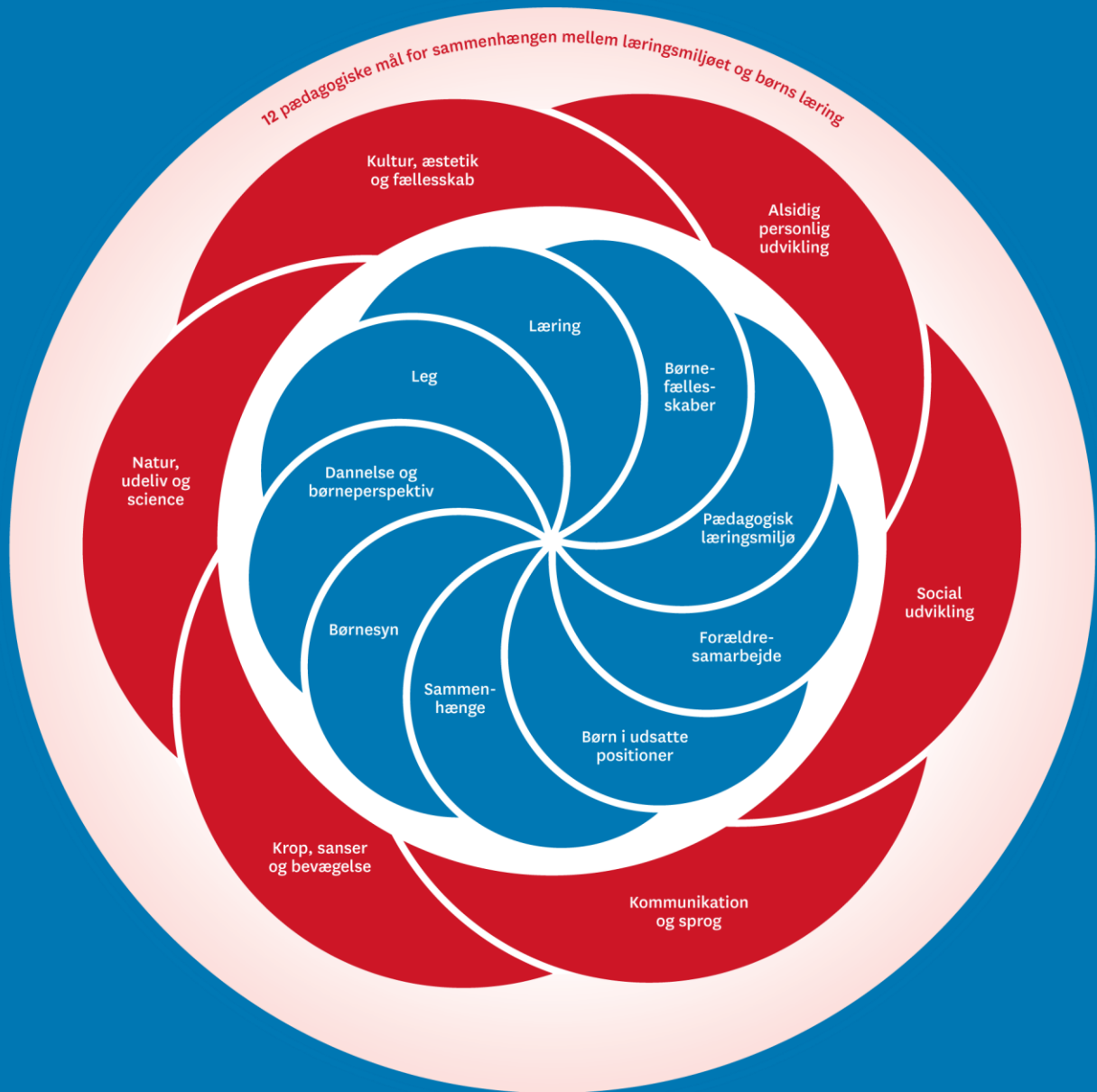
2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Børnehaven Duslingen er oprettet som en landsbyordning og er en del af institutionen Tylstrup Skole. Børnehaven er placeret i nederste hjørne af skolegården i en tidligere lærerbolig. Børnehaven har egen indhegnet legeplads, men har samtidig mulighed for at åbne op og benytte hele området.

Personalet i børnehaven er uddannede pædagoger, som er en del af den samlede pædagoggruppe på Tylstrup Skole. Der åbnes og lukkes sammen med DUS/DUS 2 ligesom der er fællesåbning i ferier. Børnehaven bærer præg af, at den er en del af en uddannelsesinstitution og der benyttes muligheden af at lære fra større børn.

Tylstrup Skole har PALS (positiv adfærd i læring og samvær) som pædagogisk værdigrundlag. Vi hjælper børnene med at lykkes, og tror på de altid gør det så godt de kan. Vi fortæller, hvad vi gerne vil have, i stedet for hvad vi ikke ønsker. Der arbejdes med værdierne Ansvar og Respekt.

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn. Det at være barn har værdi i sig selv.**
 - **Dannelse og børneperspektiv. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.**
 - **Leg. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.**
 - **Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.**
 - **Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.**
 - **Pædagogisk læringsmiljø. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.**
 - **Forældresamarbejde. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.**
- Børn i udsatte positioner. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.**
- **Sammenhæng til børnehaveklassen. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”**

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

- **Børnesyn. Det at være barn har værdi i sig selv.**

Alle børn gør det så godt de kan. Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab. Børnenes bidrag er vigtige og væsentlige elementer i alt pædagogisk arbejde. Det enkelte barn er ligeværdigt unikt og i besiddelse af en række færdigheder og udviklingspotentialer. Legen og legende, nysgerrige tilgange er udgangspunkt for alle aktiviteter i hverdagen. Det gode barneliv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn og hvor et nært og tillidsskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at lære og udvikle sig.

- **Dannelse og børneperspektiv. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.**

Barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle som et hensynsfuldt, kritisk demokratisk menneske. Inddragelse af børn og børns perspektiver handler om at understøtte børnenes ret til at blive set og hørt og have indflydelse på eget liv. Kerneordene er ansvar og respekt.

- **Leg. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.**

Leg er en vigtig del af børns udvikling. Det er gennem legen, at barnet får kontakt til og udtrykker sine tanker og følelser og gennem legen, at det udvikler sin fantasi, sociale kompetencer og identitet. I legen opbygges blandt andet relationer og social forståelse for hinanden. Børns spontane og selvorganiserede leg skal både anerkendes og respekteres og gives betydelig plads i hverdagen. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes for, at alle børn kan være med og for, at legen udvikler sig positivt for alle børn.

- **Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.**

Den voksnes opgave er at skabe et frugtbart og udviklende miljø, hvor der kommunikeres anerkende og ligeværdigt med barnet – og hvor der tages afsæt i det enkelte barns ressourcer. Børn skal have mulighed for at behandle og eksperimentere med deres erfaringer fra hjemmet og andre arenaer. Derudover er det vigtigt, at børn får mulighed for at

få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, nærmiljø, kultur og samfund. Ligesom der skal være fokus på at fremme både nonkognitive og kognitive kompetencer.

- **Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.**

Det er personalets opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret. Børn og voksne er fælles om at skabe det sociale rum, hvor igennem det enkelte barn lærer og udvikler sig.

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

- **Pædagogisk læringsmiljø. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.**

Læringsmiljøet er tilstede hele dagen gennem de fysiske rammer, pædagogikken og de daglige rutiner. Både i børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktivitet, spontane aktiviteter og leg. Det pædagogiske læringsmiljø skal altid tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskaber og børnegruppens sammensætning.

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Princip for forældresamarbejde

Målet med forældresamarbejdet er, at der fra børnenes start etableres og opretholdes et tæt samarbejde mellem børn, lærere, pædagoger og forældre til gavn for barnets udvikling, både fagligt og socialt.

Institutionen sikrer, at forældrene har gode muligheder for at kunne følge med i institutionens liv og for at kende dens forventninger til forældrene.

Institutionen skal løbende kontakte forældrene, når der er behov for information om og/eller drøftelse af barnet eller gruppen, som ikke kan vente til et forældremøde eller en samtale.

Opmærksomhedspunkter i tilknytning til ovenstående princip.

Institutionen tager udgangspunkt i den aktuelle børne- og forældregruppe, institutionen har, og imødekommer dem på den mest hensigtsmæssige måde

Årlige møder og samtaler understøttes af en løbende dialog.

Tydighed i kommunikationen er afgørende for en klar forventningsafstemning mellem institution og hjem

Vedholdenhed og løbende tilpasning af samarbejdet er vigtigt.

Vedttaget i Skolebestyrelsen 04032020

Bilag 1

Princippet udmøntes således:

Børnehaven:

Der holdes mindst to forældremøder/arrangementer årligt.

Der afholdes skoleparathedsmøde med Duslingen og Krudtuglen årligt.

Der afholdes en trivselssamtale efter start i børnehaven.

Der holdes parathedssamtaler med ældste årgang.

Der afholdes overgangssamtaler for skolestarterne. Derudover afholdes dialogmøder efter behov.

Der laves halvårslige trivselsmålinger, TOPI. – Dialogmøder afholdes efter SOS-modellen efter behov.

Skole:

Forældremøder:

Der afholdes to årlige forældremøder i alle klasser. Forældremødet efterfølges af et møde om "Fællesskaber for alle".

På alle årgange tilbydes to årlige skole-hjemsamtaler.

- *Samtalerne tager udgangspunkt i den individuelle elevplan.*
- *Eventuelle aftaler mellem skole og hjem kan tilføjes elevplanen i forbindelse med samtalen.*
- *Skoleårets første samtale afholdes inden 1. december.*
- *Skoleårets anden samtale afholdes inden 1. maj.*
- *På 0. årgang deltager børnehaveklasselederen(læringsansvarlig) og den tilknyttede pædagog.*
- *På 1.-2. årgang deltager ved den ene samtale dansklæreren(læringsansvarlig) og den tilknyttede pædagog, og ved anden samtale dansklæreren, matematiklæreren og den tilknyttede pædagog.*
- *På 3.-6. årgang deltager ved den ene samtale dansklæreren(læringsansvarlig) og matematiklæreren, og ved den anden samtale dansklæreren(læringsansvarlig) og engelsklæreren. Den tilknyttede pædagog kan deltage.*

Forældre er velkomne til at deltage i undervisningen efter forudgående aftale med lærer/pædagog.

Forudgående betyder her en skriftlig indgået aftale i god tid og med mindst en uges varsel med klassens lærere/pædagoger. Besøg ud over fire timers varighed skal altid aftales med ledelsen.

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Principper for inklusion

Det overordnede mål er at sikre alle børn mulighed for at indgå i et anerkendende og udviklende fællesskab med udgangspunkt i skolens værdier.

Målet er:

- *Alle elever har mulighed for at deltage aktivt i undervisningen.*
- *Alle elever trives og føler sig som en vigtig del af fællesskabet.*
- *Alle elever – uanset forudsætninger- udfordres fagligt og bliver så dygtige, som de kan.*

Tylstrup Skole:

- *møder alle børn og forældre med åbent sind og kommunikerer om og med dem på en positiv og konstruktiv måde.*
- *tilstræber at inddrage eleverne så meget som muligt i det inkluderende arbejde på skolen i børnehaven, i Dus og i klasserne.*
- *tilstræber at personalet, forældre og børn er tydeligt informeret om skolens værdigrundlag og ordensregler.*
- *tilstræber at informere tydeligt om skolens anti mobbestrategi til børn, forældre og personale og gribe hurtigt og konstruktivt ind, hvis der finder mobning sted.*
- *tage initiativ til at klasserne arbejder med Inkluderende Fællesskaber for alle.*
- *tilstræber at undervisningen varetages af kompetent personale med en stor viden om inklusionsarbejde.*
- *tilstræber en undervisning som er varieret og tilgodeser børn med forskellige behov og anerkender forskellighed som en værdi for klassens fællesskab.*
- *tilstræber at det pædagogiske personale har adgang til støtte og vejledning fra personer med specialviden.*
- *tilstræber at alle forældre er tydeligt informeret om, hvem de skal kontakte med spørgsmål, bekymringer eller ønsker – og hvordan dette skal gøres.*
- *tilstræbe at forældre til børn med særlige behov vejledes eller henvises til vejledning om støtte til deres barns skolegang.*
- *tilstræbe at forældre med børn med særlige behov vejledes og henvises til vejledning om støtte til deres børns skolegang.*

- *tilstræbe at inddrage forældre til børn med særlige behov som en ressource for deres barns skolegang, blandt andet gennem inddragelse af deres viden om barnet.*
- *tager ansvar for, at alle børn har praktisk mulighed for at deltage i klasse- og skoleaktiviteter, der er med til at bygge fællesskabet op.*

Forældrene til børn på Tylstrup Skole:

- *sætter sig ind i og bakker op om skolens værdigrundlag, ordensregler og antimobbestrategi og støtter der børn i at gøre det samme.*
- *taler anerkendende og konstruktivt om skolens personale, børn og andre forældre i deres børns påhør. I tilfælde at problemer eller bekymringer – for eksempel i forhold til kommunikation kommunikerer forældrene med klasselærer, team, andre involverede lærere eller pædagoger eller skolens leder i denne rækkefølge.*
- *tilstræber at kommunikerer åbent og konstruktivt med de andre forældre, så der skabes et miljø, hvor det er muligt at fortælle om sit eget barns problemer eller sine bekymringer vedrørende andre elever i klassen.*
- *bidrager til at rygter om andre forældre, børn eller personale ikke viderebringes.*
- *støtter skolens fællesskab ved som hovedregel at deltage i fællesarrangementer sammen med deres børn.*
- *tager medansvar for at alle elever kan deltage i private arrangementer for klassen.*

Vedtaget i Skolebestyrelsen 22112019

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

PLANLAGT SAMARBEJDE MELLEM SKOLE, DUS OG BØRNEHAYERNE

REVIDERET februar 2020

- en PALS

Tylstrup S
Pøgevej 5, 9382 Tylstrup
Telefon 99 82 11 11

ART	TIDSPUNKT	ANSVARLIG
Orienteringsaften for forældre til kommende ”mulige” BHKL-børn. Først fælles, derefter opdelt i institutioner – Duslingen og Krudtuglen.	En aften på skolen i begyndelsen af september	BHKL-leder / skoleleder. Personale fra Krudtuglen og Duslingen deltager i mødet. Bh. Klasseleder indkalder.
Samtaler i BHørne	Oktober/november	Børnehaverne tager initiativ Der er deltagelse af forældre, og børnehave.
Ansøgning om skoleudsættelse	December	Børnehaverne/forældrene, laver ansøgningerne, indsætter og inddrager skolen via dialogmøder. Børnehaverne tager initiativ.
Overleveringssamtaler i BHørne	Ultimo april	Bh.klasseleder indbyder, (vedhæftet skema) Bh`erne laver aftaler. Der er deltagelse af forældre, bh kl. leder, pædagoger fra DUS og børnehave. Trivselsmåling og overleveringsskema danner baggrund for samtalen. Børnehaverne
DUS-formiddage	Jan – maj	DUS
Tidlig Dus-start	Juni og juli	DUS
Tilbagemeldingsmøde i begge børnehaver	Januar	Skolen (BHKL-leder) aftaler med DUS og børnehaver
Samarbejds møde / evaluering	Februar, efter skoleindskrivningen.	Deltagere: DUS-fællesleder, BHKL-leder, daglig leder i børnehaverne.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Børnehaven Duslingen inddrager lokalsamfundet på følgende måde:

- *Vi besøger den lokale folkekirke til jul.*
- *Der er en samarbejdsaftale med bogbussen og sprogfitness i kildeparken.*
- *Samarbejde med de lokale idrætsforeninger såsom Miniton og Fodboldklubben.*
- *Brobygning med dagplejen.*
- *Åben by Night.*
- *Samarbejde med samrådet og borgerforening såsom hekse til Sant Hans.*
- *Benytter søerne og anlægget.*
- *Færdes i det lokale butiksliv.*
- *Besøg på lokale arbejdspladser.*
- *Øve trafik både på cykel og gående herunder også færdsel ved banen.*
- *Koloni og juletur.*
- *Samarbejde med Krudtuglen, skole og DUS.*

Se den gode overgang.

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Børnehaven Duslingen integrerer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø på følgende måde:

Legepladsen er indrettet med, at den rummer motoriske udfordringer for alle vores børn. Den rummer plads og muligheder til mange forskellig slags leg. Der er både konstruerede og naturlige legeområder, såsom vores skov, bålplads, boldbane og klatretræer samt et nyt legetårn/område. Der kan cykles på fliser men også køres gokart i skovområdet.

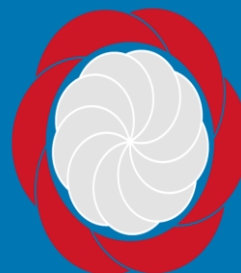
Legepladsen har låger, således børnehavens legeplads kan åbnes ud til skolens sandkasse og legeområde. Der er samtidig udsigt til skolegård og de større børns leg.

Børnehaven er i 2010 certificeret idrætsinstitution og det kan ses i indretningen. De fleste møbler er mobile, således der kan laves masser af gulvplads. Der er indrettet motorikrum og mange af vores "møbler" kan bruges varieret. Der er plads til, at indretningen kan følge børnenes spor.

Børnehaven psykiske miljø er præget af PALS principperne. Ansvar og Respekt.

Det æstetiske miljø i børnehaven er præget af børnenes egne produktioner og årstiderne, herunder også kulturelle højtider. Der er indrettet mange forskellige læringsmiljøer, som inspirerer børnene til forskellige kreative, sproglige og fysiske aktiviteter.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehavens læringsmiljø er bygget op omkring de faste rutiner i dagligdagen:

Garderobe: Komme af og i tøjet, holder styr på egne ting, være påklædt hensigtsmæssigt, være mange tæt sammen...

Spisning: Finde madpakken, vælge/finde plads, deltage i samtale, spise, oprydning....

Leg: selvvalgt med tidsramme, selvvalgt man selv styrer tiden, voksenstyret, med voksendeltagelse. Der veksles mellem de forskellige former gennem dagen.

Voksne initierede aktiviteter: Krav om deltagelse.

Samlinger: Ugens sang, højtider, højtlesning, små lege, rim og remser, aktuelle emner....

Borddækning: sætter tallerkner frem, fordele madpakker, tælle gafler/knive, sige værsgo.....

Oprydning: Rydde op efter sig selv, fælles oprydning.....

Toiletbesøg: Vente på tur, vaske hænder, privat/offentlig,...

Goddag og farvel rutiner: Sige goddag/farvel, tjekke ind/ud, vinke rutiner.....

Ud af huset: store og små går med hinanden, holde række, orientere sig.....

En årlig "eksamen" er vores kolonitur, hvor børnene får mulighed til at øve selvstændighed på alle niveauer.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehavens sociale udvikling er bygget op således:

Alle børn gør det så godt de kan. Det er de voksnes opgave ansvar, at de lykkes.

Vi arbejder med samvær og konfliktløsning. Vi arbejder med faste grupper og venskaber. Vi arbejder med sprog og følelser. Vi arbejder med selvværd og accept af forskelligheder.

Spisning: Vi venter på hinanden, vi samtaler ved bordet, vi sidder der, hvor vi skal/vil, vi spiser forskelligt.

Leg: Vi lærer at afkode legens formel og uformelle/formelle regler, at kunne indgå og fastholde.

Voksen: Vi guider, støtter og opmuntrer til fællesskaber.

Samlinger: Vi øver demokrati og deltagelse.

Borddækning: Vi øver samarbejde og mestring. Små børn lærer af store børn.

Oprydning: Tage ansvar for egen og andres rod.

Toiletbesøg: Tage hensyn til hinanden, og vente på tur. Der læres hygiejne og forskelligheder.

Goddag og farvel rutiner: Lære at tage afsked og gensynsglæden.

Ud af huset: Vi øver forskellige regler og normer. Verden bliver lidt større i trygge rammer.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehavens kommunikation og sprog er bygget op således:

Sprog/kommunikation er en vigtig forudsætning for det pædagogiske arbejde. Sproglig opmærksomhed indgår i alle former for samvær. Sprogfitness.

Garderobe: Goddag og farvel, sæt ord på følelser, forstå egne og andres følelser, samt kende hvad følelserne hedder. Begreber såsom fodtøj, skiftetøj, regntøj m.m.

Samling: Tavle med gennemgang af årstider, måneder, uger og datoer. Vejr og mærkedage. Rim og remser, sange evt. med fagter. Højtlesning/dialogisk læsning.

Spisning: Samtale omkring dagligdagen. Give alle taletid samt støtte alle i at deltage i samtalen. Sætte ord på madpakkens indhold. Begreber.

Leg: Konfliktløsning, sproglege, rollelege/regellege, fantasi. Den voksne guider, supplerer og iagttager.

Toilet: Gøre opmærksom på, at man sidder der. Træning i hygiejne samt at sætte ord på. Samtaler i køen.

Ud af huset: Italesætte oplevelser, forundres, se verden og sætte ord derpå.

Read: Kendskab til ord, nysgerrighed for det skrevne ord, gør verden større.

PALS/ mobbekuffert.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehavens krop, sanser og bevægelse er bygget op således:

*Børnehaven skaber de fysiske rammer, så alle børn udfordres både ude og inde.
Børnehaven er certificeret idrætsinstitution og er indrettet med fysisk udfoldelse for øje.
Glæden ved bevægelse går igennem alle dagligdagens aktiviteter.*

Mobile møbler, masser af gulvplads.

Motorikrum.

Bløde og hårde møbler.

"Møbler" der inviterer til bevægelse og forskellige anvendelsesmuligheder.

Skov med legehus, bål, bro og masser af træer.

Klatrestativ.

Karruseller.

Gynge.

Sand.

Vandleg.

Skolen som nærmiljø.

Udfordring af sanser gennem for eksempel massage, lugt, føling mm.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehavens natur, udeliv og science er bygget op således:

Opmærksomhed på dyre- og planteliv i vores omgivelser.

Eksperimenter med spiring af tomater, peberfrugter, karse mm.

Indsamling af skrald.

Emner om vind, dyr, vand og menneskers indvirken på samme.

Koloni ved strand.

Mulighed for at eksperimentere med vand, sand, jord, planter og lignende.

Følgen af årstider.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnehavens kultur, æstetik og fællesskab er bygget op således:

Arbejder med traditioner, ikke mindst omkring højtider.

Morgensang på skolen.

Kreative muligheder, saks, tape, papir, farver ferniseringer og udstillinger af børnenes produkter.

Cirkus og teater.

Bogbus.

Fokus på nærområde.

Evalueringsskulturr

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.